

Kvalitetsvurdering af **Esbjerg Kunstmuseum**

2017

Indhold

Indhold.....	2
Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering	3
Fakta om Esbjerg Kunstmuseum	5
Kvalitetsvurderingens fokusområder	6
Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse	6
Ressourcegrundlag	8
Forskning	11
Formidling	12
Samlingsvaretagelse	16
Museets fremtid	19
Baggrund.....	20
1. Kvalitetsvurderingsforløbet på Esbjerg Kunstmuseum.....	20
2. Om Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger	21

Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering

Denne kvalitetsvurderingsrapport følger op på Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurdering af Esbjerg Kunstmuseum i 2007 og gør status for udviklingen og kvaliteten af museets arbejde.

Det er Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering, at Esbjerg Kunstmuseums opgavevaretagelse er meget tilfredsstillende.

Museet har på næsten alle punkter fulgt tilfredsstillende op på de forhold, der blev påpeget ved kvalitetsvurderingen af museet i 2007. Museet har dog fortsat enkelte udfordringer i forhold til opbevaring af samlingen.

Museet er en veldrevet virksomhed med en professionel ledelse og bemanning. Museet har et højt fagligt niveau inden for især forskning og formidling, som løftes sammen med en lang række strategiske samarbejdspartnere lokalt, nationalt og internationalt. Herunder andre museer, kultur- og forskningsinstitutioner samt institutioner i undervisningssektoren. Museet arbejder på at indfri sit potentiale for at opnå et højere besøgstal.

Museet har et ønske om at få opført et nyt Esbjerg Kunstmuseum i Esbjerg Strand på ca. 7.000 m², som der er udarbejdet visions- og skitse materiale med bygge- og driftsbudget for.

Med faldende driftstilskud fra staten og særligt kommunen bliver en væsentlig udfordring for museet de kommende år at opretholde den høje faglige standard for sin virksomhed.

Kvalitetsvurdering i 2007

Esbjerg Kunstmuseum blev kvalitetsvurderet af Slots- og Kulturstyrelsen i 2007, hvor museet også blev anerkendt for et generelt højt fagligt niveau. Udfordringer i relation til klima- og opbevaringsforhold for museets samling var imidlertid et opmærksomhedspunkt.

Styrelsen pegede bl.a. på følgende i rapporten fra 2007:

- Behov for at sikre større tilgængeliggørelse og videndeling af museets forskningsresultater gennem målrettet publicering og etablering af bredere forskningsnetværk.
- Relativt lille udbredelse af museets forskningsresultater gennem udstillinger, som primært er arrangeret af museet selv og ikke vises uden for Esbjerg.
- Formulering af indsamlingspolitik, der også retter sig mod den del af ansvarsområdet, som indbefatter grafik af udenlandske kunstnere.
- Mange skræddersyede, men også ressourcekrævende formidlingstiltag til museets brugere.
- Behov for forbedring af magasinforhold samt klimaforhold i udstillingslokaler.

Kvalitetsvurderingsrapporten fra 2007 kan læses her:

<http://slks.dk/museer/museumsvirksomhed/kvalitetsvurdering/kvalitetsvurderinger-2007/>

Der er siden denne kvalitetsvurdering sket en væsentlig udvikling i både de lovmæssige krav (driftstilskudslov fra 2010 og ny museumslov fra 2012) og de kvalitative standarder for museernes virksomhed (bl.a. div. udredninger, strategier mv., der sætter mål for museernes faglige opgavevaretagelse, organisation og ledelse). Der er tale om krav og standarder om øget økonomisk og faglig bæredygtighed og professionalisering af den samlede museumsvirksomhed, som har ændret Slots- og Kulturstyrelsens grundlag for vurdering af museernes virksomhed. Styrelsens dokument "Krav og anbefalinger til statsanerkendte museer" afspejler disse ændringer.

Denne opfølgning på kvalitetsvurderingen i 2007 skal ses på baggrund heraf.

Fakta om Esbjerg Kunstmuseum

Esbjerg Kunstmuseum er et selvejende, statsanerkendt kunstmuseum. Esbjerg Kommune er museets hovedtilskudsyder.

Museets ansvarsområde er dansk kunst fra 1900 til i dag og international kunst i det omfang, den perspektiverer samlingen af dansk kunst. Herunder indsamles grafik af udenlandske kunstnere, der har præget dansk kunstliv i ovennævnte periode. Samlingen repræsenterer de to hovedretninger, der strukturelt set karakteriserer det 20. århundredes kunst: Den realistisk forestillende og den formfornyende abstrakte. Samlingen repræsenterer modernismens markante hovedpositioner og de efterfølgende tendenser i forlængelse af disse positioner, herunder kunst, der forholder sig til perceptionens grundvilkår.

Museet udstiller ifølge vedtægterne dansk og international kunst fra 1900 til i dag og bedriver relevant forskning i tilknytning hertil. Museet forsker endvidere i reception, i forholdet mellem betragter og værk.

Museets oprindelse tager sit udgangspunkt med etableringen af Esbjerg Kunstforening i 1910. Museet blev statsanerkendt i 1936.

Museet har en støtteforening med 807 medlemmer i 2015.

Museet omfatter ét besøgssted, hvor museets udstillinger, magasin og administration er samlet på adressen Havnegade 20, 6700 Esbjerg.

Nøgletal for museet 2015

- Museets samlede omsætning var på 7,9 mio. kr.
- Museet rådede over 7,4 fastansatte årsværk, heraf 3 videnskabelige årsværk.
- Museet havde 15.929 brugere.

Kvalitetsvurderingens fokusområder

Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse

I kvalitetsvurderingen i 2007 konstaterede Slots- og Kulturstyrelsen, at museet var et veldrevet kunstmuseum med en klar faglig profil og kvalificeret sammenhæng mellem især forsknings- og formidlingsvirksomheden. Museet blev særligt anerkendt for at arbejde så seriøst med den del af kunstmuseernes formål, der omfatter belysningen af billedkunstens aktuelle udtryk samt dens æstetiske og erkendelsesmæssige dimensioner.

a. Arbejdsgrundlag

- Museet har også i dag en klar faglig profil og arbejder fortsat med en kvalitativ udvikling af særligt sin forsknings- og formidlingsvirksomhed med afsæt i museets ansvarsområde og forskning i publikumsoplevelser.
- Museet har en vision om at ”udvikle museumsinstitutionen til en væsentlig kulturel operatør i samfundet”. Visionen skal bl.a. realiseres med udviklingen af en ny og enestående type kunstmuseum i form af et nyt Esbjerg Kunstmuseum i Esbjerg Strand.
- Museets vision er sammen med mission, målsætninger og indsatsområder formuleret i en strategi- og handlingsplan for 2015-20, som museet arbejder ud fra. Planen forholder sig til den samlede faglige opgavevaretagelse, men er ikke sat i relation til museets organisatoriske og ressourcemæssige forhold. Herudover savnes flere steder konkrete planer og tiltag for den faglige opgavevaretagelse fra 2017-20.
- Museets vedtægter, der sidst er revideret i 2012, afspejler ikke driftstilskudsloven og de seneste ændringer af museumsloven.

b. Organisation

I kvalitetsvurderingen i 2007 blev museet rost for at opnå ressourcebesparelse gennem udlicitering af bogholderi og lønadministration, hvilket i dag fortsat er udliciteret til Deloitte Outsourcing.

- Museets samlede organisation med udstillinger, magasiner, museumsbutik og administration er placeret i Kunstpavillonen, som i dag er bygget sammen med Musikhuset i Esbjerg. Museet har en velfungerende samarbejdsaftale med Musikhuset og Restaurant Kunstpavillonen.

- Museet har en driftsaftale med Esbjerg Kommune, som museet holder to årlige møder med. Herudover holdes sammen med Esbjerg Kommune fire årlige møder mellem de statsanerkendte museer i kommunen samt fire årlige møder mellem lederne af samtlige kulturinstitutionerne i kommunen. Mødernes fokus er at fremme det fortsatte samarbejde mellem de forskellige institutioner og skabe synergi mellem institutionernes ressourcer og fagligheder.
- Antallet af medlemmer i museets støtteforening er faldet de seneste år, og museet har derfor iværksat en række tiltag for at hverve nye medlemmer. Museet arbejder også på at oprette en erhvervsklub.

c. Ledelse

- Museets bestyrelse er valgt af Esbjerg Kunstforening og består af 7 medlemmer. Bestyrelsen suppleres af et medlem, som er valgt af Esbjerg Byråd og har stemmeret som bestyrelsens øvrige medlemmer.
- Museet har, som det også var tilfældet i 2007, ingen kvindelige bestyrelsesmedlemmer. Medlemmerne har et aldersgennemsnit på 66 år.
- Det fremgår af Danske Museer i Tal for 2015, at kun et bestyrelsesmedlem er udvalgt på baggrund af særlige professionelle kompetencer, men at bestyrelsen løbende vurderer, om de nødvendige kompetencer er til stede.
- Bestyrelsen evaluerer årligt museets arbejdsgrundlag og fremdriften i strategi og planer samt afholder hvert andet år et seminar, hvor strategi- og handlingsplaner drøftes. Bestyrelsen evaluerer desuden årligt sit eget arbejde og samarbejdet med museets direktør og bruger i denne sammenhæng Kulturministeriets anbefalinger om god ledelse.
- Der er formuleret forretningsorden og funktionsbeskrivelse for bestyrelsen samt forretningsorden for direktøren, som bl.a. omhandler arbejds- og funktionsdeling mellem bestyrelse og direktør samt direktør og medarbejdere.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet har et klart fagligt fokus for sin virksomhed, som bidrager til en kvalitativ udvikling af museets faglige opgavevaretagelse og skaber synergi mellem de faglige opgaver.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har en nedskrevet strategi- og handlingsplan med mission og vision for museets virksomhed, selvom der savnes overvejelser om organisering og ressourcer (økonomi, personale og tid) samt flere konkrete planer og tiltag for den faglige opgavevaretagelse fra 2017-20.
- at bestyrelsens aktuelle kompetencesammensætning er relevant i forhold til museets drift og udvikling og løbende evalueres.
- at museets bestyrelse følger op på museets arbejdsgrundlag, strategi, mål og planer årligt og bruger Kulturministeriets anbefalinger om god ledelse i forbindelse med den årlige evaluering af bestyrelsens arbejde.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museets vedtægter ikke afspejler driftstilskudsloven og de seneste ændringer af museumsloven.

Det er ikke tilfredsstillende:

- at gennemsnitsalderen for bestyrelsesmedlemmerne er høj, og at der er en ulige kønsfordeling i sammensætningen af bestyrelsen.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet arbejder løbende med indholdet i sin strategi- og handlingsplan, så den fortsat omfatter aktuelle målsætninger og fremover inkluderer konkrete planer og tiltag for hele den faglige opgavevaretagelse. I strategi- og handlingsplanen bør den faglige opgavevaretagelse desuden sættes i relation til museets organisatoriske og ressourcemæssige forhold.
- at museet reviderer og gennemskriver sine vedtægter, så de afspejler driftstilskudsloven og de seneste ændringer af museumsloven.
- at museets bestyrelse følger Kulturministeriets anbefalinger om god ledelse i forhold til bestyrelsessammensætningen for bedst muligt at understøtte en fortsat professionel og kvalitativ udvikling af museet samt for at opnå en bestyrelsessammensætning, der i højere grad afspejler mangfoldighed i relation til især køns- og aldersrepræsentation.

Ressourcegrundlag

a. Økonomi

- I 2015 var museets samlede indtægter på 7,9 mio. kr.

Indtægterne fordeler sig således:

- Tilskud fra staten: 1,6 mio. kr.
 - Tilskud fra kommune: 5,6 mio. kr.
 - Ikke-offentlige tilskud: 0,6 mio. kr.
 - Egenindtægter (entre, butik og café): 0,1 mio. kr.
- Tilskuddet fra Esbjerg Kommune udgør 2,5 mio. kr. i driftstilskud, et lokaletilskud på ca. 2,8 mio. kr. samt et ekstraordinært tilskud på ca. 300.000 kr.
 - Esbjerg Kommune har fra 2016 beskåret driftstilskuddet til museet – og næsten alle øvrige kulturinstitutioner i kommunen – med 14 %. Museet oplyser, at de kommende års større forsknings- og formidlingsprojekter er finansieret, men at det på længere sigt vil være svært for museet at opretholde det nuværende høje faglige niveau som følge af besparelsen på driftstilskuddet. Museet er i dialog med Esbjerg Kommune om, hvordan museet kan få konsolideret sin sårbare økonomi.
 - Ikke-offentlige tilskud udgør sammen med museets egenindtægter kun ca. 9 % af den samlede omsætning.
 - Museets egenkapital er ca. 280.000 kr.

b. Medarbejdere

Ved kvalitetsvurderingen i 2007 gav museet udtryk for, at der var behov for en ekstra akademisk medarbejder til at løfte de faglige opgaver. Siden 2008 er museets faglige stab øget med yderligere en medarbejder.

- I 2015 rådede Esbjerg Kunstmuseum over 7,4 fastansatte årsværk, heraf 3 fastansatte videnskabelige årsværk og ingen på ph.d.-niveau eller derover. 0,3 årsværk blev varetaget af frivillige.
- Museet arbejder på at få opkvalificeret museets inspektør til ph.d.-niveau og har i den forbindelse modtaget midler til frikøb af Slots- og Kulturstyrelsen.
- Museet ser den aktuelle bemanning som passende i forhold at varetage museets faglige opgaver, som også inkluderer varetagelse af markedsførings- og kommunikationsopgaver. Herudover tilkøber museet teknisk og håndværksmæssig assistance efter behov.

c. Bygninger

- Museet har til huse i Kunstpavillonen, som ejes af Esbjerg Kommune. Kommunen varetager den udvendige vedligeholdelse inkl. skulpturhaven uden for bygningen, mens museet står for den indvendige vedligeholdelse.
 - Ifølge Danske Museer i Tal anvendte museet 35 % af de samlede udgifter til bygningsdrift i 2015. Størstedelen af museets udgifter til bygningsdrift modsvares imidlertid af et tilsvarende lokaletilskud fra Esbjerg Kommune. Således udgjorde museets udgifter til bygningsdrift i 2015 reelt kun 0,2 % af de samlede udgifter. Slots- og Kulturstyrelsen har i forbindelse med kvalitetsvurderingen gjort museet opmærksom på, at det fremadrettet bør indberette netto-udgifterne til Danske Museer i Tal for at give et retvisende billede af museets udgifter til bygningsdrift.
-

Det er meget tilfredsstillende:

- at udgifterne til bygningsdrift udgør så lille en andel af de samlede udgifter.

Det er tilfredsstillende:

- at museet arbejder på at få opkvalificeret museets inspektør til ph.d.-niveau.

Det er ikke tilfredsstillende:

- at museets egenindtjening udgør så relativt lille en andel af museets samlede omsætning.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet arbejder for at øge sin egenindtjening og dermed styrke sit økonomiske ressourcgrundlag, så museet også fremover er i stand til at opretholde en rimelig faglig standard og er mindre sårbar i forbindelse med besparelser.
 - at museet fortsætter dialogen med Esbjerg Kommune om, hvordan museet kan få konsolideret sin sårbare økonomi, både i museets nuværende form og ved opførelse af et evt. nyt kunstmuseum.
 - at museet sikrer, at planer for vedligeholdelse af museumsbygningen spiller sammen med museets strategi- og handlingsplan.
-

Forskning

Museet er forpligtet til at forske inden for sit ansvarsområde og stille sin viden til rådighed for omverdenen. Museets forskning er videnskabeligt arbejde baseret på faglige problemstillinger relateret til museets ansvarsområde.

I kvalitetsvurderingen i 2007 blev museet rost for sin tværfaglige forskningsindsats og for at have etableret et internationalt forskningsnetværk, der inkluderer universiteter. Museet blev især anerkendt for at skabe synergi mellem forskningen i publikumsoplevelser og sin formidlingspraksis. En anbefaling var, at museet fortsatte med at omsætte praksiserfaringerne til flere artikler og formidlingstiltag med særlig vægt på de museologiske implikationer. En yderligere anbefaling var, at museet udvidede forskningsnetværket til også at omfatte museer såvel nationalt som internationalt. Styrelsen anbefalede desuden, at museet publicerede sine undersøgelser, så resultaterne blev videndelt med andre museer, forskere, fagfolk og publikum.

- Museet har også i dag et højt fagligt niveau for sin forskning, som fortsat udmærker sig ved sin tværfaglighed og udover kunsthistorie inddrager andre videnskabelige fagområder, særligt naturvidenskab. Museets forskningsindsats løftes stadig gennem deltagelse i en lang række faglige netværk og tværfaglige samarbejder med museer, vidensinstitutioner og forskere i ind- og udland om forskellige forskningsprojekter.
- Museet samarbejder fra 2016-19 med Københavns Universitet om et post.doc-projekt inden for konkret kunst, som er finansieret af Ny Carlsbergfondet og skal munde ud i en forskningsbaseret udstilling. Herudover er museet partner i et post.doc-projekt på Københavns Universitet, som bidrager til museets forskningsprogram i publikumsoplevelser.
- Museet har en strategi for sin forskning, som er en del af museets samlede strategi- og handlingsplan for 2015-20. Forskningsstrategien sammenholdes dog kun sporadisk med museets organisatoriske og ressourcemæssige forhold.
- Museet evaluerer, om udbyttet af museets forskningsindsats står mål med de anvendte ressourcer.
- I perioden 2013-2017 har museet produceret syv forskningsartikler, som er fagfællebedømt og publiceret i såvel egne publikationer som eksterne faglige tidsskrifter, heriblandt et nordisk. Hertil kommer en fagfællebedømt samlet publikation fra museet, som er under udarbejdelse. Flere af museets publikationer er udgivet i samarbejde med andre danske museer, og de fagfællebedømte artikler er udarbejdet af såvel museets egne medarbejdere som eks-

terne samarbejdspartnere. Publikationerne relaterer sig bredt til museets faglige arbejdsområde.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museets forskningsindsats er af høj faglig kvalitet, som har opnået national anerkendelse gennem priser, og samtidig har et imponerende omfang, museets ressourcegrundlag taget i betragtning.
- at museet, udover forskning i museets samling og kunstfaglige problemstillinger, også arbejder med forskning inden for andre relevante felter og fagområder som fx museumsformidling og naturvidenskab.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har en nedskrevet strategi og handlingsplan for sin forskning, selvom der savnes overvejelser om organisering og ressourcer samt planer for forskningens publicering fra 2017-20.
- at museet udvikler og øger kvaliteten af sin forskning ved at indgå i relevante faglige netværk og samarbejder med andre museer, vidensinstitutioner og forskere.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet udarbejder en særskilt forskningsplan for de samlede forskningsaktiviteter inkl. publicering, som forholder sig til museets organisatoriske forhold og ressourcebehovet (medarbejdere, tid, økonomi mv.) til at realisere de ambitiøse planer for forskningen.
 - at museet fortsat har fokus på at publicere sin forskning i forskellige typer af publikationer og i fagfællebedømte medier nationalt og internationalt, så resultaterne af forskningen også fremover videndeles med andre museer, forskere, fagfolk og publikum.
-

Formidling

Museet er forpligtet til at formidle sit ansvarsområde for offentligheden. Gennem formidling bringer museet sin forskningsbaserede viden i spil i institutionen, i forhold til borgerne og det omgivende samfund.

I kvalitetsvurderingen i 2007 blev museet anerkendt for en formidlingsindsats, som var en dybt integreret del af museets øvrige faglige opgavevaretagelse og rettede sig mod alle målgrupper fra børn i dagtilbud til voksne, samtidig med at inddrage brugerne som medskabende i museets aktiviteter. Styrelsen anbefalede imidlertid, at museet i højere grad udbredte de forskningsmæs-

sige resultater af særudstillingerne gennem samarbejder med andre museer. Styrelsen anbefalede desuden, at museet skulle se på, om særudstillingsvirksomheden udnyttede ansvarsområdets fulde potentiale, og om museets skræddersyede formidlingstilbud kunne udnyttes bedre i en skoletjenestefunktion i fællesskab med kommunens øvrige museer. Styrelsen roste museet for sit arbejde med at opsøge nye brugergrupper, men anbefalede museet at dokumentere og evaluere effekten af sine formidlingstiltag i det offentlige rum i forhold til de investerede ressourcer.

- Museet har i dag fortsat en omfangsrig og differentieret formidlingsvirksomhed målrettet forskellige brugergrupper.
- Formidlingsindsatsen er en velintegreret del af museets øvrige faglige opgavevaretagelse og videreudvikles løbende på baggrund af museets undersøgelser af publikumsoplevelser og egne formidlingstiltag. Særligt kan fremhæves en lang række brugerinddragende initiativer i museets udstillinger, herunder åbne magasiner.
- Museets formidlingsvirksomhed tager afsæt i et stort lokalt, nationalt og internationalt netværk inden for forskellige fagområder. Museet indgår i samarbejder og partnerskaber med flere lokale kultur- og uddannelsesinstitutioner som fx Syddansk Musikkonservatorium, Den Ny Opera, CFU og UC Syd. Derudover samarbejder museet også med andre museer og vidensinstitutioner i ind- og udland om sin formidling, herunder især om særudstillinger.
- Museet har formuleret en strategi for sin formidling som en del af museets samlede strategi- og handlingsplan 2015-20, der udmøntes i en række konkrete mål og planer. Disse opleves dog mere bagudrettet med overvejende fokus på allerede realiserede projekter og sammenholdes heller ikke med museets organisatoriske og ressourcemæssige forhold.
- Ifølge strategien har museet et mål om at vise ca. seks årlige særudstillinger, men har på baggrund af det faldende kommunale driftstilskud valgt at nedsætte antallet. Særudstillingerne fokuserer især på de nyeste tendenser i dansk og udenlandsk kunst, men inddrager også den ældre del af museets ansvarsområde. Det sker i almindelighed i en dialog med samtidskunst for at skabe nyere perspektiver på samlingen, senest i udstillingsprojekter med fx Edvard Weie og Richard Mortensen.
- I 2015 gennemførte museet 66 arrangementer, heraf tre uden for museet. 94 grundskoleklasser, 32 klasser fra ungdomsuddannelser og 58 hold fra andre uddannelser har benyttet sig af museets undervisningstilbud. Herudover har 48 hold fra dagtilbud deltaget i museets formidlingstilbud.

- Tre af museets fastansatte medarbejdere har kompetencegivende uddannelse inden for formidling eller undervisning.
- Museet har skriftlige aftaler med undervisningssektoren og har et stort udvalg af undervisningstilbud og -materialer tilpasset læreplaner og fælles mål til både dagtilbud, grundskole og ungdomsuddannelser. Flere af museets formidlingstiltag er udviklet i samarbejde med folkeskoler som led i implementeringen af den åbne skole.
- På dagtilbudsområdet har museet i samarbejde med en daginstitution gennemført et huskunstnerprojekt i krydsfeltet mellem billedkunst og teater fra 2016-17. Med støtte fra Slots- og Kulturstyrelsen arbejder museet sammen med Ribe Kunstmuseum og dagtilbud i Esbjerg Kommune desuden frem mod at udvikle en ny struktur for samarbejde på tværs af kunstmuseer og daginstitutioner.
- Museet deltager i Den Nationale Brugerundersøgelse. I perioden 2014-16 ligger museet generelt under den gennemsnitlige vurdering i Den Nationale Brugerundersøgelse. I forhold til "egnhed for børn" og "mulighed for aktiv deltagelse" ligger museet dog væsentligt over gennemsnittet.
- Fsva. brugere fra kommunen ligger museet langt over gennemsnittet, men til gengæld under i forhold til brugere fra resten af landet. Museets brugersammensætning har rent aldersmæssigt en større spredning end på resten af landets kunstmuseer. Museet ligger langt over gennemsnittet i forhold til procentandelen af unge og mandlige brugere.
- Sammen med resultaterne af sine egne brugerundersøgelser, anvender museet Den Nationale Brugerundersøgelse til at udvikle sin formidlingsindsats og evaluerer systematisk sine formidlingstiltag.
- I 2015 havde museet 15.929 brugere, heraf deltog 820 i arrangementer på andre steder end museets adresse. Besøgstallet har været nogenlunde stabilt de seneste år. Museet har haft succes med at tiltrække nye brugergrupper gennem sine mange formidlingstiltag til børn og unge. Museet arbejder på at opnå et højere besøgstal, bl.a. gennem et fremadrettet samarbejde med turistorganisationen Vadehavskysten med henblik på at deltage i fælles markedsføring for hele området og tiltrække flere turister.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet iværksætter formidlingsinitiativer på et højt fagligt niveau, som er en velintegreret del af museets øvrige faglige opgavevaretagelse og sammen med museets forskningsindsats har opnået national anerkendelse gennem priser.
- at museets formidlingsvirksomhed er omfangsrig og differentieret med brug af varierede formidlingsformer målrettet alle målgrupper fra børn i dagtilbud til voksne.
- at museet udvikler sin formidlingsvirksomhed ved at indgå i lokale, nationale og internationale netværk og samarbejder på tværs af fagområder og sektorer.
- at museets brugere vurderer muligheden for aktiv deltagelse og egnethed for børn så højt.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har en nedskrevet strategi for sin formidling, selvom der savnes udfoldede planer fra 2017-20 samt overvejelser om organisering og ressourceforbrug.
- at museet har nedsat antallet af årlige særudstillinger i lyset af det faldende kommunale driftstilskud.
- at museet har formaliserede samarbejder med undervisningssektoren og undervisningstilbud koordineret med læreplaner og fælles mål.
- at museet siden kvalitetsvurderingen i 2007 indgår i flere lokale samarbejder om at løfte formidlingsindsatsen til dagtilbud og skoler samt systematisk evaluerer sine formidlingstiltag.
- at museet har en højere andel af unge og mandlige brugere end gennemsnittet, og museets fokus på formidlingstiltag til børn og unge samt brugerinddragelse afspejler sig i resultaterne af Den Nationale Brugerundersøgelse.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet ikke tiltrækker flere brugere.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet i sin strategi- og handlingsplan sammenholder sin samlede formidlingsindsats med museets organisatoriske og ressourcemæssige forhold og formulerer en mere konkret handlingsplan for formidlingen fra 2017-20.
 - at museet fortsætter sit gode arbejde med at have fokus på unge i udviklingen af sine formidlingstilbud og videndeler sine erfaringer med andre museer.
 - at museet fortsat har fokus på at tiltrække flere brugere og forholder sig til de områder, hvor museet ligger under gennemsnittet i Den Nationale Brugerundersøgelse, i udviklingen af sine formidlingstilbud.
-

Samlingsvaretagelse

a. Indsamling

Museet er forpligtet til systematisk at indsamle genstande og anden dokumentation inden for sit vedtægtsbestemte ansvarsområde. Indsamlingen skal være baseret på en aktiv, men restriktiv praksis, der udspringer af museets forskning.

I kvalitetsvurderingen i 2007 blev museet anerkendt for at have en klar indsamlingspolitik. Slots- og Kulturstyrelsen opfordrede imidlertid museet til også at formulere en indsamlingspolitik, for den del af ansvarsområdet, der omfatter grafik af udenlandske kunstnere, som har præget dansk kunstliv fra 1900 til i dag.

- Museet har i dag fortsat en klar indsamlingspolitik, som også inkluderer fokus for indsamling af dansk og international grafik.
- Museets indsamlingspolitik indgår i museets samlede strategi- og handlingsplan, der også beskriver sammenhængen mellem museets indsamling, vision og øvrige faglige opgavevaretagelse.
- Museet har en samling på 2.138 inventarnumre og ingen værker uden relation til ansvarsområdet. Museet udlåner løbende værker fra sin samling.

b. Registrering & indberetning

Museet er forpligtet til at registrere og indberette sin samling til de centrale kulturarvsregistre: Museernes Samlinger og Kunstindeks Danmark (KiD). Registreringen skal ske efter fastlagte standarder, der muliggør udveksling af data nationalt og internationalt.

I 2007 havde museet et registreringsefterslæb på et årsværk.

- I dag er samlingen fuldt registreret, og 88 % er indberettet til KID. Museet forventer at have indberettet hele samlingen snarest efter, at SARA er implementeret.
- Museet har nedskrevne retningslinjer for sin registrering. Museet begrundede fagligt sin indsamling som en del af sin registrering og dokumenterer sin registreringspraksis og -historik.
- Museets arbejde med registrering indgår i strategi- og handlingsplanen for 2015-20.

c. Bevaring

Museet er forpligtet til at bevare sin samling for eftertiden. Bevaringsarbejdet består af såvel en præventiv som udbedrende indsats i forhold til samlingens forsknings- og formidlingsmæssige værdi. Bevaring omfatter museets magasinering, sikring, tilsyn og konservering af samlingerne.

I kvalitetsvurderingen i 2007 blev museet rost for at have udarbejdet en database over samlingens bevaringstilstand og på baggrund heraf udarbejde og igangsætte implementeringen af en prioriteret handlingsplan for restaureringen af de værker, der vurderedes at være i ”meget kritisk” tilstand. Der var imidlertid udfordringer i forhold til opbevaring af museets samling pga. klimaudsving i udstillingsrummene og et overfyldt lukket magasin med vandførende rør i loftet til sprinkleranlæg. Endelig havde museet ingen skriftlige instrukser vedr. brand, tyveri og vand-skader.

- Museet har i 2015 indberettet, at 100 % af samlingen er i hhv. formidlingseget (98 %) og stabiliseret (2 %) tilstand. Dermed er ingen værker i samlingen i behandlingskrævende eller svært skadet tilstand.
- Af museets strategi- og handlingsplan for 2015-20 fremgår indsatsområder og prioriteringer for bevaringsarbejdet. Museet har en nedskrevet prioriteret bevaringsplan.
- Museet indgår i relevante faglige netværk og samarbejder om bevaringsarbejdet og udvikling heraf.
- Museet fører konserveringsfagligt tilsyn med hele samlingen i samarbejde med Kunstkonserveringen efter faste terminer, og der føres logbog i forbindelse med tilsynet. Udover Kunstkonserveringen er museet også tilknyttet Konserveringscenter Vest. Museet fører tilsyn med sine uddeponerede værker efter nedskrevne procedurer for deponeringer, der vurderes årligt.
- Museet oplyser, at det fra 2016 har måttet skære ned på sin årlige kvote hos Kunstkonserveringen pga. det faldende kommunale driftstilskud, men at museet indtil videre har mulighed for at imødekomme nedskæringen med tidligere opsparede kvoter hos Kunstkonserveringen, som kan overføres fra år til år.
- Siden kvalitetsvurderingen i 2007 har museet gjort tiltag for at forbedre klimaforholdene i udstillingsrummene. Det lukkede magasin har imidlertid stadig vandførende rør i loftet, hvilket det ifølge museets oplysninger ikke har været muligt at ændre på af brandsikkerhedsmæssige årsager pga. naboskabet til Musikhuset. I Kunstkonserveringens bevaringsfag-

lige udtalelse, som er lavet i forbindelse med kvalitetsvurderingen, bemærkes desuden, at der fortsat er stor pladsmangel i det lukkede magasin. Herudover konstaterer Kunstkonserveringen, at der ikke foretages løbende klimamålinger og logning af data i alle rum, hvor der opbevares kunstværker.

- Pga. manglende magasinplads har museet opmagasineret enkelte værker i et eksternt magasin i Esbjerg. Det drejer sig om mindre sarte værker, som opbevares i lukkede træcontainere. Ifølge Kunstkonserveringen foretages heller ikke her loggede klimamålinger.
- Museet oplyser, at det sammen med de øvrige museer i kommunen arbejder på at få etableret en fælles magasinløsning og er løbende i dialog med Esbjerg Kommune om finansieringen, som er uafklaret.
- Museet har ikke værdiredningsplaner for dets lokaliteter og heller ingen skriftlige retningslinjer for opsyn i udstillingerne.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har formuleret en indsamlingspolitik.
- at 100 % af samlingen er i hhv. formidlingsegnet (98 %) og stabiliseret (2 %) tilstand, og at ingen værker er i svært skadet tilstand.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet ikke foretager løbende klimamålinger og logning af data på alle de lokationer, hvor der opbevares kunstværker.

Det er ikke tilfredsstillende:

- at museets samling opbevares på et magasin, som ikke er egnet til formålet.
- at museet hverken har en værdiredningsplan eller skriftlige retningslinjer for opsyn i udstillingerne.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet reviderer sin bevaringsplan på baggrund af nedskæringen i den årlige kvote til Kunstkonserveringen og sætter planen i relation til museets samlede strategi- og handlingsplan samt organisatoriske og ressourcemæssige forhold, så museet sikrer, at det fortsat er i stand til at opretholde en rimelig standard for bevaringsarbejdet.
- at museet i den reviderede bevaringsplan forholder sig til Kunstkonserveringens anbefalinger til forbedring af klima- og opbevaringsforhold for samlingen.

- at museet snarest muligt finder en løsning på udfordringerne med magasinforholdene og – sammen med de øvrige museer i kommunen - fortsat prioriterer dialogen med Esbjerg Kommune om at få etableret en fælles magasinløsning.
 - at museet snarest muligt udarbejder en værdiredningsplan og skriftlige retningslinjer for opsyn i udstillingerne.
-

Museets fremtid

- Museet har fokus på at realisere planerne om et nyt Esbjerg Kunstmuseum og er i gang med at søge fondsmidler til realisering af projektet.
- Det nye museum indgår i en større kommunal lokalplan om at udvikle havneområdet i Esbjerg med bl.a. strand, lystbådehavn og havneø til maritime virksomheder og fritidsaktiviteter. Esbjerg Kommune forholder sig derfor med stor interesse til realiseringen af museet, som vil bidrage væsentligt til kommunens attraktionsværdi i forhold til bosætning og turisme.
- Esbjerg Kommune forventer derudover, at museet fastholder sit nuværende høje faglige kvalitetsniveau og via Esbjerg Kunstråd, som museets inspektør er medlem af, deltager i ideudvikling, rådgivning og planlægning inden for det billedkunstneriske område. Kommunen forventer desuden, at museet fortsætter sit samarbejde med institutioner og organisationer inden for kultur, uddannelse og forskning, men også turisme. I den sammenhæng har kommunen særligt fokus på museets rolle i implementeringen af den åbne skole og forskning i effekten af børn og unges møde med kunst og kultur.

Baggrund

1. Kvalitetsvurderingsforløbet på Esbjerg Kunstmuseum

Kvalitetsvurderingsbesøget fandt sted d. 22. maj 2017.

Tilstede var:

Fra museet:

Museumsdirektør Inge Merete Kjeldgaard

Museumsinspektør Christiane Finsen

Fra bestyrelsen:

Bestyrelsesformand Jørgen Broch

Fra Esbjerg Kommune:

Kulturchef Mads Stendorf

Fra Slots- og Kulturstyrelsen:

Chefkonsulent Sophie Bruun

Konsulent Krestina Skirl

I forbindelse med besøget blev museets udstillinger, magasiner, administrationslokaler mv. besigtiget.

2. Om Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger

Kvalitetsvurderinger er en del af Slots- og Kulturstyrelsens arbejde med at understøtte en kvalitativ og professionel udvikling af museerne og deres opgavevaretagelse.

Slots- og Kulturstyrelsen skal sikre, at museerne lever op til museumsloven samt de mål og standarder, der følger af politiske målsætninger for museumsområdet og samfundsudviklingen generelt.

Gennem de sidste tolv år er der gennemført en række udredninger, analyser og undersøgelser, som på forskellig vis har sigte på udvikling af kvalitet, og som bidrager til at sætte standarder for museernes virksomhed. Det drejer bl.a. sig om:

- Udredningen om bevaring af kulturarven (Kulturministeriet, 2003)
- Udredning om museernes formidling (Kulturministeriet, 2006)
- Forskningsstrategi for Kulturministeriets område (Kulturministeriet, 2009)
- Internationale evaluering af den arkæologiske virksomhed (Kulturministeriet, 2010)
- Den nationale brugerundersøgelse (Kulturstyrelsen, 2009-2014)
- God ledelse af selvejende kulturinstitutioner (Kulturministeriet, 2011)
- Udredning om fremtidens museumslandskab (Kulturministeriet, 2011)
- Kulturministeriets digitaliseringsstrategi 2012 – 2015 (Kulturministeriet, 2012)

Disse udredninger, analyser og undersøgelser indgår i Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger af de statsanerkendte museer.

Læs mere om kvalitetsvurderinger på Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside: www.slks.dk under museer/museumsvirksomhed/kvalitetsvurdering

Kvalitetsvurderingen indeholder Slots- og Kulturstyrelsens vurderinger af og anbefalinger til museets drift og fortsatte udvikling. Kvalitetsvurderingen giver museets kommunale tilskudsydere en viden om det enkelte museums virksomhed og de rammer, museet arbejder i.

Vurderingsgrundlag

Slots- og Kulturstyrelsens grundlag for at kvalitetsvurdere de statsanerkendte museer består af to dele: For det første museernes indberetninger til Slots- og Kulturstyrelsen, herunder bl.a. museets vedtægter, årsberetning, oversigt over forskningspublikationer samt museets indberetning til Slots- og Kulturstyrelsens museumsstatistik: "Danske museer i tal". For det andet et kvalitetsvurderingsmøde på museet, hvor museets bestyrelse og hovedtilskudsyder, der ofte er museets hjemkommune, deltager.

Der indgår tillige en ekstern sagkyndig vurdering af bevaringsforholdene for museets samling. Den sagkyndige vurdering er indhentet af museet som led i kvalitetsvurderingen.

Slots- og Kulturstyrelsen vurderer på ovenstående grundlag museets opgavevaretagelse og samlede virksomhed i forhold til fire kategorier:

- Meget tilfredsstillende
- Tilfredsstillende
- Ikke helt tilfredsstillende
- Ikke tilfredsstillende

Slots- og Kulturstyrelsens vurderinger og anbefalinger samles i en rapport, der sendes til museet og museets hovedtilskudsyder.

Opfølgning

Museet skal inden for tre måneder efter modtagelsen af rapporten fremlægge en plan for, hvordan det vil følge op på Slots- og Kulturstyrelsens anbefalinger. Slots- og Kulturstyrelsen skal godkende opfølgningsplanen.

Et år efter godkendelse af opfølgningsplanen gennemføres et opfølgningsmøde mellem museet og Slots- og Kulturstyrelsen. Museet skal forud for opfølgningsmødet redegøre skriftligt for status i museets arbejde med opfølgningen. Kvalitetsvurderingen forventes afsluttet efter opfølgningsmødet.